

KIERTOKAARI OY

Eteläisen Oivapisteen asemakaavamuutos - liikenneselvitys

Selvitys

24.6.2020

Sisällysluettelo

1	Lähtökohdat.....	1
1.1	Yleistä	1
1.2	Suunnittelualue	1
1.3	Kaavoitus	2
1.4	Suunnittelualueita koskevat liikenneselvitykset ja suunnitelmat.....	3
2	Liikenteen nykytilanne	4
2.1	Ajoneuvoliikenne	4
2.1.1	Liikenneverkko.....	4
2.1.2	Liikennemäärät	4
2.1.3	Liikenteen toimivuus	4
2.1.4	Liikenneturvallisuus	5
2.1.5	Liikenneonnettomuudet.....	5
2.2	Kävely, pyöräily ja joukkoliikenne	6
3	Uusi asemakaavaratkaisu	7
3.1	Uuden maankäytön tuottama liikenne	7
3.2	Liikenneverkon täydentäminen.....	7
3.3	Suunnittelualueen sisäiset liikennejärjestelyt.....	9
4	Vaikutusten arviointi	11
4.1	Liikenteen sujuvuus ja toimivuus	11
4.2	Liikenneturvallisuus	11

24.6.2020

Eteläisen Oivapisteen asemakaavamuutos - liikenneselvitys

1 Lähtökohdat

1.1 Yleistä

Oulun Perävainion kaupunginosaan laaditaan asemakaavan muutos. Alueelle on tarkoitus sijoittaa Kiertokaari Oy:n uusi jäteasema. Jäteasema vastaanottaa etupäässä kotitalouksien pienkuormina tuotavia jätelajeita, esimerkiksi hyötyjätteet, lajittelematon sekajäte sekä vaarallisia jätelajeita. Asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 3.4.- 4.5.2020 (yhdltk 24.3.2020 §137).

Tämän työn tehtävänä oli toteuttaa liikenneselvitys Eteläisen Oivapisteen asemakaavamuutosta varten. Asemakaavan muutosalueelle suunnitellaan uutta jäteasemaa Kiertokaari Oy:n toimesta. Alueelle sijoittuva jättepiste on tarkoitettu pääasiassa kotitalouksien maksuttomia hyötyjätteitä varten. Tässä liikenneselvityksessä on esitetty kuvaus suunnittelualueen ja lähiympäristön liikennejärjestelmän nykytilasta kulkumuodoittain, suunnittelualueen kytkeytyminen aluetta ympäröivään liikenneverkkoon sekä suunnittelualueen sisäisistä liikennejärjestelyistä.

Selvityksessä kuvataan alueelle muodostuvaa uutta maankäyttöä, ja arvioidaan asemakaavamuutoksen vaikutuksia ajoneuvoliikenteelle. Tällä perusteella arvioidaan uudelle jäteasemalle johtavien ajo-reittien turvallisuutta, sujuvuutta ja toimivuutta kasvavat liikennemäärät huomioon ottaen. Selvityksessä tarkastellaan alueen sisäistä liikennettä eri toimijoiden näkökulmista. Tarkasteltavia seikkoja ovat mm. porttijärjestelyt, ajoreitit ja miten eri keräyslavat ovat niille sijoittuneet, ohitus- ja jonotusmahdollisuudet. Lisäksi tarkastellaan raskaan liikenteen osalta tarpeet reittien tilavaatimuksille ja tarvittavalle operoinnille vaihtolavatyöhön.

Liikenneselvitys on laadittu Kiertokaari Oy:n toimesta FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:ssä kesällä 2020. Työssä suunnitteluun osallistuvana vastuullisena toteuttajana on toiminut DI Tuomas Miettinen ja suunnittelijana on toiminut tekn. kand. Jarkko Rissanen.

1.2 Suunnittelualue

Suunnittelualue sijaitsee Oulun Perävainion kaupunginosassa, katuosoitteessa Visiolinja 38. Suunnittelualue rajautuu eteläosasta Huhtakalliontiehen, lännestä rautatiehen, idästä Visiolinja-katuun sekä pohjoisesta puistoalueeseen. Suunnittelualue sijaitsee lähellä Oulun kaupungin ja Kempeleen kunnan rajaa. Suunnittelualue nykytilassa on rakentamaton, entinen peltoalue ja se on pinta-alaltaan noin 3,5 hehtaaria. Suunnittelualueen tontti on Oulun kaupungin omistuksessa. Suunnittelualue sijaitsee Oulunportin alueen eteläosassa. Suunnittelualueen sijainti kaupunkirakenteessa on esitetty kuvassa 1.

24.6.2020

Kuva 1: Suunnittelualueen sijainti (Oulun kaupunki)

1.3 Kaavoitus

Oulun voimassa olevassa yleiskaavassa suunnittelualue on määritetty työpaikka-alueeksi (TP), joka varataan monipuolisille työpaikkotoiminnoille ja teollisuustoiminnalle, josta ei aiheudu merkittäviä ympäristöhaittoja tai muita haittoja. Suunnittelualueen voimassa olevassa asemakaavassa (hyv. 23.9.2002), jota pyritään nyt muuttamaan, tontti on osoitettu teollisuusrakennusten korttelialueeksi (TY). Oulunportin alueelle on tulossa yhteensä noin 20 uutta yritystonttia. Suunnittelualueen nykyinen kaavatilanne on esitetty kuvassa 2.

24.6.2020

Kuva 2: Suunnittelualan voimassaoleva kaavatilanne, yleiskaava ja asemakaava.

1.4 Suunnittelualuetta koskevat liikenneselvitykset ja suunnitelmat

Vuonna 2019 toteutettiin suunnittelualan pohjoispuolella sijaitsevan Oulunportin tarkentava liikenneselvitys, liikennetuotosten arviointi ja liikenteen toimivuustarkastelu Ramboll Oy:n toimesta.

24.6.2020

2 Liikenteen nykytilanne

2.1 Ajoneuvoliikenne

2.1.1 Liikenneverkko

Suunnittelualue rajautuu etelästä Huhtakalliontiehen (yhdystie 18681). Huhtakalliontie yhdistää mm. Perävainion ja Metsokankaan kaupunginosat ja alittaa sekä rautatien, että valtatie 4. Länneestä suunnittelualue rajautuu Visiolinja-katuun, joka toimii paikallisena kokoojakatuna Oulunportin kehityvälle erikoiskauppaan keskittyvälle alueelle. Suunnittelualueen pohjoisosassa on nykytilassa yhteys rautatien varrelle. Suunnittelualueen länsiosa rajautuu pohjois-eteläsuuntaiseen rautatiehen.

Visiolinja ja Huhtakalliontie kohtaavat kolmihaarisessa tasoliittymässä, jossa Visiolinja on väistämisvelvollinen. Pohjoisessa Visiolinja jatkuu kiertoliittymään, josta on myös yhteys lännen suuntaan seututiele 847 (Limingantie). Huhtakalliontie ja seututie 847 kohtaavat valo-ohjatussa nelihaarisessa tasoliittymässä. Suunnittelualueen itäpuolella Huhtakalliontie ja etelän suuntaan jatkuva Kokkokankaantie kohtaavat kolmihaarisessa tasoliittymässä, jossa Kokkokankaantien suunta on väistämisvelvollinen.

Huhtakalliontien nopeakäyttö suunnittelualueen läheisyydessä on nykytilassa 60 km/h.

2.1.2 Liikennemäärät

Nykytilanne

Huhtakalliontien liikennemäärä suunnittelualueen eteläpuolella vuonna 2019 oli noin 3 500 ajoneuvoa vuorokaudessa, josta raskaan liikenteen osuus oli noin 2 %. Seututien 815 liikennemäärä oli noin 9 800 ajoneuvoa vuorokaudessa, josta raskaan liikenteen osuus oli noin 4 %. Visiolinjan liikennemäärät nykytilassa ovat vähäiset, alueen ollessa pääosin rakentamatonta.

Liikenne-ennuste

Valtakunnallisten tieliikenne-ennusteen mukaan vuoteen 2030 mennessä yhdystien 18681 (Huhtakalliontie) liikennemäärä olisi noin 3 780 ajoneuvoa vuorokaudessa ja raskaan liikenteen osuus olisi noin 2 %. Seututien 815 päiväkohtaiseksi liikennemääräksi voidaan arvioida tieliikenne-ennusteen mukaisesti 11 900 ajoneuvoa vuorokaudessa vuonna 2030 ja raskaan liikenteen osuudeksi noin 4 %.

Oulunportin täydentävässä liikenneselvityksessä (2019) on arvioitu Oulunportin kaava-alueen muodostamaa liikennetuotosta tilanteesta, jossa Oulunportin kaava-alueelle on pääsääntöisesti rakennettu 89 700 k-m² paljon tilaa vievää erikoiskauppojen aluetta. Suunnitelmassa on esitetty arvio, jonka mukaan iltapäivän huipputuntina Oulunportin alueelle vuonna 2030 saapuisi noin 760 ajoneuvoa ja poistuisi 620 ajoneuvoa. Visiolinjan ja Huhtakalliontien liittymästä illan huipputuntina arvioidaan liikkuvan noin 490 ajoneuvoa, joista Visiolinjalta Huhtakalliontielle liittyviä olisi noin 220.

2.1.3 Liikenteen toimivuus

Suunnittelualueen ja lähiympäristön liikenneverkon hierarkia on selkeä. Liikenneverkon toimivuus on nykytilassa hyvä, tosin suunnittelualueen ympäristö on vielä pääosin rakentamatonta aluetta. Liikenne-ennusteen mukaan Huhtakalliontien liikennemäärät vuonna 2030 ovat edelleen maltillisia, ja liikenne on pääosin toimivaa nykyisin liikennejärjestelyin.

24.6.2020

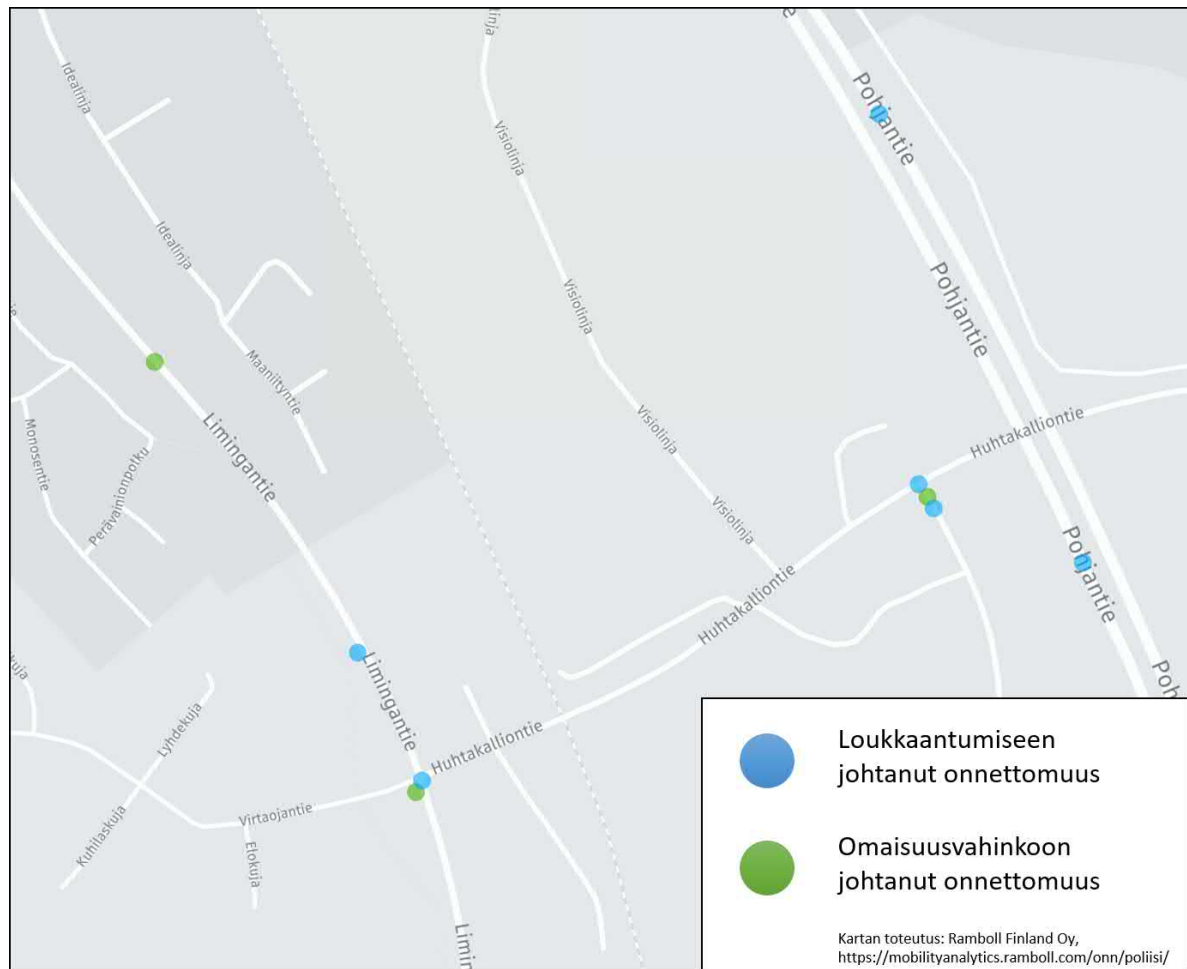
2.1.4 Liikenneturvallisuus

Suunnittelu- ja lähialueen liikennemäärät ovat nykytilassa vähäisiä, eikä niistä muodostu haasteita liikenneturvallisuuteen. Suunnittelualan lähiympäristössä on eroteltuna oma väylä kävelijöille ja pyöräilijöille, sekä Huhtakalliontie pohjoispuolella, että Visiolinjan molemmiin puolin. Sekä Visiolinja että Huhtakalliontie ovat suunnittelualan läheisyydessä valaistuja, mikä parantaa liikenneturvallisuutta erityisesti talviaikaan. Luvussa 2.1.5 on esitelty tarkemmin suunnittelualan läheisyydessä tapahtuneita liikenneonnettomuuksia. Oulunportin alueen kehittyessä myös suunnittelualan ympäristön liikennemäärät tulevat kasvamaan, mikä voi heikentää alueen liikenneturvallisuutta ja turvallisuuden tunnetta.

2.1.5 Liikenneonnettomuudet

Suunnittelualan läheisyydessä on tapahtunut vuosina 2015-2019 muutamia liikenneonnettomuuksia. Liikenneonnettomuudet ovat keskittyneet seututielle 847 sekä Huhtakalliontie ja Kokkokankaantien liittymään. Seututiellä 847 suunnittelualan läheisyydessä tapahtuneista neljästä onnettomuudesta kaksi johti loukkaantumiseen ja ne olivat risteämisonnettomuus ja mopedionnettomuus. Huhtakalliontie ja Kokkokankaantien liittymässä on tapahtunut vuosina 2015-2019 kaksi erillistä loukkaantumiseen johtanutta polkupyöräonnettomuutta. Suunnittelualan läheisyydessä tapahtuneet omaisuusvahinkoon johtaneet onnettomuudet ovat Kokkokankaantien ja Huhtakalliontie liittymässä tapahtunut yksittäisonnettomuus, sekä seututiellä 847 tapahtuneet peräänajo-onnettomuus ja yksittäisonnettomuus. Suunnittelualan läheisyydessä tapahtuneita liikenneonnettomuuksia on havainnollistettu kuvassa 3.

24.6.2020

Kuva 3: Suunnittelualueen läheisyydessä tapahtuneet liikenneonnettomuudet vuosina 2015-2019

2.2 Kävely, pyöräily ja joukkoliikenne

Huhtakalliontien pohjoispuolella, sekä Visiolinjan länsi- ja itäpuolella kulkee yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä. Suunnittelualue on tavoitettavissa hyvin kävellen ja pyörällä aluetta ympäröivistä kaupunginosista. Eteläisen Oivapisteen pääasiallinen kulkumuoto on ajoneuvoliikenne.

Huhtakalliontiellä on linja-autopysäkit molempiin kulkusuuntiin, joista lännen suunnan pysäkki sijaitsee 100 metrin etäisyydellä Visiolinjan liittymästä ja idän suunnan pysäkki sijaitsee liittymän kohdalla. Nykytilassa Oulun joukkoliikenne läpi ei liikennöi Huhtakalliontien läpi yhdelläkään linjalla. Suunnittelualueen lähimmät joukkoliikenteen aktiiviset pysäkit sijaitsevat seututiellä 847, noin 500 metrin etäisyydellä suunnittelualueesta. Pysäkeille on yhteys yhdistettyä pyörätietä ja jalkakäytävää pitkin. Mikäli Oulunportista muodostuu tulevaisuudessa työpaikka- ja asiointikeskittymä, voi joukkoliikenteen kehitykselle alueella olla edellytyksiä.

24.6.2020

3 Uusi asemakaavaratkaisu

3.1 Uuden maankäytön tuottama liikenne

Liikenne Eteläisen Oivapisteen uudelle tonttiliittymälle saapuu Visiolinjaa pitkin. Visiolinjalle saavutaan nykytilaisessa liikenneverkossa etelästä Huhtakalliontieltä sekä lännestä seututieltä 847. Uuden maankäytön tuottamaa liikennettä on arvioitu ”Liikennetarpeen arviointi maankäytön suunnittelussa”- ohjeen perusteella.

Jätteenkeräysasemalle muodostuvan liikenteen voi odottaa olevan lähes kokonaan ajoneuvoliikennettä, pääasiassa henkilöautoja ja pakettiautoja. Jätteitä viedään käsittelyyn kuorma-autoilla, nuppi-kuorma-autoilla ja täysperävaunuyhdistelmillä. Jätteenkäsittelyasemien matkatuotokset arkisin ovat suunnitteluohjeen mukaan 70-160 henkilöautokäyntiä vuorokaudessa, 30-150 pakettiautokäyntiä vuorokaudessa sekä 5-10 kuorma-autokäyntiä vuorokaudessa, riippuen jäteaseman asiakaskunnan koosta.

Arvioidaan Eteläisen Oivapisteen keskimääräiseksi liikennetuotokseksi noin 250-300 käyntiä kevyille autoille ja noin 10 raskaan liikenteen käyntiä vuorokaudessa. Kevään ja kesän aikana pienjätetoimintuksia tehdään yksityishenkilöiden toimesta selkeästi enemmän kuin talviaikaan.

3.2 Liikenneverkon täydentäminen

Suunnittelualue on kokonaan rakentamatonta vanhaa peltoaluetta. Yhteys jäteasemalle muodostetaan uutta katuyhteyttä pitkin Visiolinjalta. Visiolinja ja uusi tonttikatu kohtaavat kaavan mukaisesti kolmihaarisessa avoimessa liittymässä, joka ylittää myös Visiolinjan länsipuoleisen yhdistetyn pyörätien ja jalkakäytävän.

Suunnittelualueen liikennemäärien kehittyessä voi olla aiheellista toteuttaa Huhtakalliontielle kanavointi lännestä saavuttaessa Visiolinjan liittymään. Kääntyvän ajosuunnan erottelu omalle kaistalleen parantaa pääsuunnan liikenteen sujuvuutta ja liittymän havaittavuutta. Liittymän kohdalla sijaitsee myös idän suuntaan linja-autopysäkki, jonka siirtäminen on tarpeellista kääntyvän liikenteen määrän kasvaessa ja uuden kääntymiskaistan myötä. Huhtakalliontien ja Visiolinjan liittymä nykytilassa on esitetty kuvassa 4.

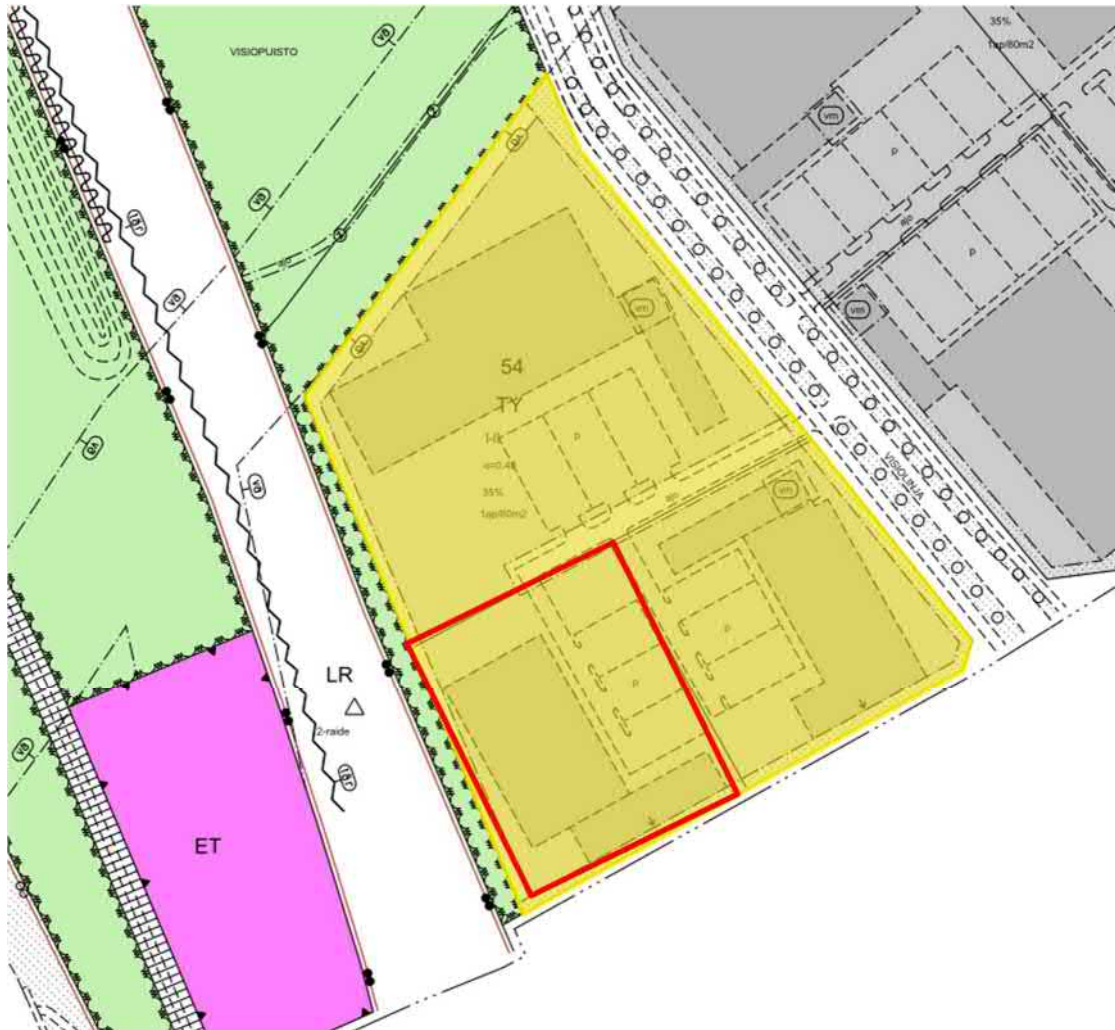
24.6.2020

Kuva 4: Huhtakalliontien ja Visiolinjan liittymä (Antero Kiljunen, 5/2020)

Iltaapäivän huipputunteina, erityisesti kevät ja kesäaikaan voi jäteasemalle muodostua jonoa. Jonotus alueelle voidaan sijoittaa tonttikadulle nykyisen kaavan mukaisesti niin, että se ei häiritse lähialueen muuta maankäyttöä, tai liikennettä. Tonttikatu on järkevää toteuttaa riittävän leveänä niin, että Eteläiselle oivapisteelle ruuhkahuippuna mahdollisesti muodostuva jono ei estä jäteasemalta poistumista, tai pelastusajoneuvojen pääsyä alueelle. Suunnittelualueen ja uuden katuyhteyden sijainti on esitetty kuvassa 5.

24.6.2020

Kuva 5: Oivapisteen ja tonttikadun sijainti kartalla (Oulun karttapalvelu, muokattu)

3.3 Suunnittelualueen sisäiset liikennejärjestelyt

Uusi Eteläisen Oivapiste jätelasema sijaitsee suunnittelualueen lounaiskulmassa, junaradan ja Huh-takalliontien kulmauksessa. Kulku Oivapisteelle toteutetaan kaavan mukaisesti tonttikatua pitkin Vi-siolinjalta. Alustava suunnitelma Eteläisen Oivapiste keräyspisteelle on esitetty kuvassa 6.

24.6.2020

Kuva 6: Luonnos Eteläisen Oivapsteen toiminnasta ja sisäisistä liikennejärjestelyistä

Raskaan liikenteen sisäänkäynti on toteutettuna eroteltuna kevyiden autojen liittymästä ja sijaitsee suunnittelualueen länsireunalla. Suunnittelualueen sisäiset liikenne yhteydet ovat luonnoksen perusteella riittävän väljät, eikä ajouratarkastelussa havaittu puutteita eri ajoneuvotyypeillä puomijärjestelyiden, ajoreittien tai keräyslavojen sijoittelun osalta. Alueen sisäisessä liikenteessä usein esiintyvänä ajoneuvotyyppinä tunnustetaan perävaunulliset kevyet autot, joilla pienjätettä tuodaan asemalle. Perävaunuilla peruutetaan suunnitelman perusteella keräyspisteille, mikä voi aiheuttaa erityisesti kokemattomille kuljettajille haasteita. Suunnittelualueen sisäisen loogisuuden, riittävän väljyyden ja ajo-opasteiden yhteisvaikutuksella kierrätysaseman liikenneturvallisuus pysyy hyvällä tasolla.

24.6.2020

4 Vaikutusten arviointi

4.1 Liikenteen sujuvuus ja toimivuus

Liikenteen sujuvuus ja toimivuus suunnittelualueella on ennakoituilla liikennemäärillä hyvä. Kääntyvän liikenteen määrän kasvaessa Huhtakalliontien ja Visiolinjan liittymään toteutettava kääntymiskaista ylläpitää Huhtakalliontien suuntaista liikenteen sujuvuutta.

4.2 Liikenneturvallisuus

Kaavan muutos ja Eteläisen Oivapisteen rakentaminen lisää liikennemääriä suunnittelualueella ja lähiympäristössä. Suunnittelualueen ja lähiympäristön tie- ja katuverkon kokonaisliikennemääriin suhteutettuna muutos tulee olemaan kuitenkin pieni, eikä kasvavien liikennemäärien aiheuttama liikenneturvallisuushaitta ole merkittävä. Mikäli suunnittelualueen liikennemäärät kasvavat merkittävästi ennakoitua enemmän, voidaan harkita muita liikennettä rauhoittavia toimenpiteitä.